

Datum:
2022-10-28
Diarienummer:
MN-2022-10200

Yttrande

Miljödepartementet

Yttrande över remiss från Miljödepartementet om promemorian Tillfälliga åtgärder för att underlätta bränslebyte för fjärrvärmeanläggningar [M2022-01924]

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Malmö stad har fått möjligheten att yttra sig över en remiss från Miljödepartementet om promemorian *Tillfälliga åtgärder för att underlätta bränslebyte för fjärrvärmeanläggningar*.

Kommunstyrelsen har översänt remissen till miljönämnden för direkt besvarande.

I promemorian föreslås tillfälliga ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251) och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i syfte att möjliggöra snabbare byte av bränsle i fjärrvärmeanläggningar som idag drivs med gas, om det finns en överhängande risk för brist på gas. Ändringen innebär att en verksamhetsutövare ska kunna anmäla ändringarna till tillsynsmyndigheten i stället för att ansöka om tillstånd.

Miljönämnden ställer sig positiv till att Miljödepartementet agerat skyndsamt och föreslår tillfälliga åtgärder. Miljönämnden anser att det bör vara Länsstyrelsen som gör prövningen eftersom den besitter aktuell kunskap och tillgång till det underlag som behövs för att kunna bedöma om det föreligger en överhängande risk för brist på gas. I frågan om de föreslagna ändringarna är förenliga med unionsrätten avstår miljönämnden från att yttra sig.

Miljönämnden vill som en allmän synpunkt påtala att gasbrist även skulle slå hårt mot många andra verksamheter som redan idag är påverkade av högre energipriser.

Yttrande

Miljönämnden är positiv till att Miljödepartementet agerat skyndsamt och föreslår tillfälliga åtgärder för att underlätta bränslebyte för fjärrvärmeanläggningar. Miljönämnden har dock inte den nödvändiga kunskap som krävs om gasmarknaden för att kunna ta ställning till om denna specifika situation utgör skäl nog att göra avsteg från MKB-direktivet och avstår därför från att lämna synpunkter i det avseendet. Miljönämnden uppfattar dock förslaget som att skyldigheten att söka dispenser från tvingande utsläppsbestämmelser som hänförs till industriutsläppsdirektivet kvarstår.

Miljönämnden vill framföra följande synpunkter som bör beaktas och arbetas in i kommande förslag:

Miljönämnden har förståelse för att en potentiell brist på gas föranleder åtgärder som på olika sätt ska säkra tillgången till el och värme. Miljönämnden är därtill medveten om att det är en relativt liten sak att ändra bestämmelser på förordningsnivå, men att det inte med

samma lätthet går att genomföra en förenkling av tillståndsförfarandet med motsvarande syfte.

Miljönämnden ser inte lämpligheten i att den aktuella prövningen ska hanteras av kommuner. Länsstyrelsen är den myndighet som samordnar den civila krisberedskapen i länet och därmed besitter aktuell kunskap och tillgång till sådant underlag som behövs för att ta kunna bedöma om situationen vid anmälningstillfället motsvarar en överhängande risk för brist på gas, såsom rekvisitet är formulerat. Miljönämnden är av uppfattningen att en prövning på kommunal nivå skulle kräva relativt omfattande kunskapsinhämtning, vilken tillsammans med vad som ovan sagts om prövningens potentiella komplexitet innebär svårigheter att uppnå skyndsamhetskravet. Det framstår därför som mer ändamålsenligt att ansvaret för att pröva ärendet enligt det tillfälliga regelverket förblir hos Länsstyrelsen. Miljönämnden konstaterar att en sådan lösning skulle innebära att Länsstyrelsen och kommunen ges ett delat tillsynsansvar trots att tillsynen egentligen helt har överlåtits, något som riskerar att skapa otydlighet för framför allt verksamhetsutövare men också för myndigheterna. De primära bestämmelserna om överlåtelse av tillsyn återfinns i 1 kap. 18-19 §§ miljötillsynsförordningen och innebär att själva överlåtelsen som minst ska omfatta ett visst tillsynsobjekt. Bemyndigandet i 26 kap. 3 § miljöbalken utgör dock inte något hinder mot att införa en undantagsbestämmelse om att vissa tillsynsuppgifter får förbehållas den överlåtande myndigheten. En sådan lösning bör därför övervägas, åtminstone för framtida regelförenklingar av aktuellt slag.

Miljönämnden noterar i övrigt följande:

Som har påpekats av bland annat Naturvårdsverket i remissyttrande till tidigare förslag till förordningsändring (NV-04580-20, s. 2) kan utformningen av försiktighetsmått som överlappar befintliga villkor medföra svårigheter att bedöma om det vid överskridanden av utsläppsvärden eller andra begränsningar föreligger en villkorsöverträdelse. Villkorsöverträdelser är straffsanktionerade, det vill säga kan bli föremål för åtalsanmälan, medan överträdelser av försiktighetsmått endast motiverar överväganden om ytterligare förelägganden. Genom att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att besluta om försiktighetsmått som under tillståndstiden kompletterar eller ersätter gällande villkor i tillståndet, riskerar tillstånden att bli mer svårtolkade. Det kan till exempel bli komplext att bedöma om en viss överträdelse av utsläppsbegränsningar sker i strid mot villkor (som är straffsanktionerade) eller försiktighetsmått (som inte är straffsanktionerade).

Miljönämnden vill som en allmän synpunkt påtala att gasbrist även skulle slå hårt mot många andra verksamheter som redan idag är påverkade av högre energipriser.

Ordförande

Simon Chrisander

Nämndsekreterare

Douglas Truedsson